

Motion till riksdagen 2016/17:3051

av **Kerstin Lundgren (C)**

Staten måste ta ekonomiskt ansvar för rovdjursförvaltningen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn som säkerställer att enskilda tamdjursägare inte får bära kostnaderna för samhällets beslutade rovdjursförvaltning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uttala vikten av att kunna upprätthålla värdefulla betade landskap på landsbygden genom småföretag med djurhållning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har ett självklart ansvar för att säkerställa en gynnsam bevarandestatus för våra stora rovdjur. Detta får självfallet konsekvenser för annan verksamhet. Inte minst då lantbruksföretag med tamdjur. Helt plötsligt kan en enskild företagare utan egen förskyllan ställas inför helt nya utmaningar socialt, ekonomiskt, psykologiskt och arbetsmässigt. Om ett vargrevir plötsligt bildas i deras närhet förändras helt förutsättningarna att driva företaget. Det kan inte vara rimligt att den enskilda familjen, företagaren ska få bära en så tung börda för det gemensamma intresset att hävda gynnsam bevarandestatus. Dagens system är helt oproportionellt.

Riksdagen uttalade i samband med sitt beslut 2013 ”att i syfte begränsa de socioekonomiska konsekvenserna och förbättra möjligheterna att hålla tamdjur bör vargstammens koncentration minska där den är som tätast”. Här fanns en markör om vikten att samhället gör en avvägning som syftar till att förbättra möjligheterna att hålla tamdjur. Trots det är det tydligt att ansvaret för att bevara rovdjursstatusen tungt drabbar enskilda. Det är orimligt.

Molstaber utanför Södertälje driver ett ekologiskt fårföretag med många tamdjur. De vistas över stora områden och markerna hålls öppna till följd av detta. Företaget och hela familjen har drabbats hårt och kan tjäna som ett exempel på hur en enskild företagare får bära bördan för upprätthållandet av en livskraftig vargstam. En morgon

upptäcktes att många får var rivna och det konstaterades att det var varg som gjort detta. Sedan utspelas en lång och krånglig historia. Den enskilde måste helt plötsligt klara av att stängsla helt nytt. Nu inte för att hålla fåren inne utan för att hålla vargen ute. Det kan för ett större lantbruksföretag leda till stora kostnader som inte ersätts av oss alla. Idag ges bidrag till kostnaden för rovdjursavvisande stängsel via landsbygdsprogrammet för ”blocklagd mark” och blir en miljöinvestering. Icke blocklagd mark ges stöd via viltskadeanslaget.

Dagens system innebär att den enskilde dels blir ersatt med ett schablonbelopp som inte täcker kostnader för att ta bort det gamla, röja för och sätta upp det nya stängslet, dels att förskott och delbetalningar inte är möjliga. Ingen bank lämnar kredit på ”förutsättningen” att lantbrukaren kanske får stödet utbetalt. Och till det kommer osäkerheten om pengar överhuvudtaget finns kvar när utbetalning ska ske, vilket är långtifrån säkert. Det innebär att den enskilde företagaren plötsligt står inför att rädda både djuren och företaget genom att hitta kapital på annat håll för att hålla rovdjur ute. Över en natt ställs den enskilde företagarens hela verksamhet på spel. Vargen och de system vi skapat är motspelare. Detta är inte rimligt och måste ändras.

Förutom det akuta kan företagaren som djurhållare bli ”brottsmisstänkt” för att inte stängsla mot rovdjur. Det blir ett brott mot djurskyddslagen och kan föranleda en polisanmälan, vilket också skedde i fallet Molstaberg. Detta drabbar sålunda en icke ont anande företagare som över en natt ställs med ansvaret för att säkra den svenska rovdjurspolitiken. Helt plötsligt förändras också konkurrenssituationen för den enskilde företagaren i relation till övriga företagare som inte får en varg/rovdjur som fattar tycke för sitt tamdjursbestånd. Sammantaget visar verkligheten att det idag inte föreligger en rimlig bördefördelning när det kommer till effekter och kostnader för att upprätthålla en god bevarandestatus för våra stora rovdjur.

En översyn av regelverket måste göras för att säkerställa att kostnaderna för den svenska rovdjurspolitiken bärs solidariskt av skattekollektivet. Översynen bör då bland annat sikta till att återföra bidraget till viltskadeanslaget eller på annat sätt säkerställa att kostnaderna för upprätthållandet av den gynnsamma bevarandestatusen för våra rovdjur tas gemensamt. Enskilda företagare måste här hållas skadeslösa. Detta blir samtidigt ett sätt att minska behovet av skydds jakt.

Kerstin Lundgren (C)